

רחמים ורצון שאין שם דין כלל, אמרו בעלי המשנה שמעשרים ולמטה לא מענישים בעולם הזה. ושבע שנים זו ו'. כששורה י' על ראשו נעשית זו'. ואם זכה בשכינה שהיא ז' לשמר אותה בברית, משום שהברית ממש שורה עליו ז', שהיא יום שביעי, ונאמר בו שבע ביום הללתיך, ואם לא - כתוב בו ויסרתי אתכם אף אני שבע.

ועקר הכל הוא אות הברית, שבו זוכה לעולם הבא, שהוא עולם הבא שאין בו לא אכילה ולא שתיה ולא קנאה ולא תחרות, אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה. ותמצא סמ"ך ביסוד שהוא כ"ו. חלק סמ"ך ותמצא בו כ"ו. ויסוד הוא יום השביעי, ותמצא בו כו"ו.

אמר רבי אלעזר, אבא, והרי כו"ו מצאנו, אבל ו' האחרונה לא מצאנו באותיות! אמר לו, בני, כשאתה מחשב, מהאם העליונה נקרא ז', וכשאתה מחשב מימין שהיא גדלה נקרא ו'. אמר לו, זה יפה, כף נחשבת בספירות שלשים ושנים, הרי עשר ולא יותר. כמו שאומרים בספר יצירה, עשר ספירות בלי מה, עשר ולא תשע, עשר ולא אחת עשרה.

אמר לו, בני, כ' מראה י' ממעלה למטה וממטה למעלה, והכל א' שהיא הסוד של יו"ד והכל אחד. ומשום זה תמצא שהאות יו"ד היא כ', כתר של האות י' שעולה בחדש בון כ', והכל אחד. פי י"י אלהיך אש אוכלה הוא. פי הוא י' והוא יהו"ה שעולה כ"ו, ועם ארבע אותיות עולה ל' לחשבון כ"י, וזה סוד יהו"ה.

ותמת שרה - זו הנשמה, שנאמר בה ויפח באפיו נשמת חיים. ומה המיתה שלה? שגרדה

תמן דינא כלל, אמרי מארי מתניתין דמעשרין ולמטה לא מענישין בעלמא דין.

ושבע שנין דא ו' פד שריא י' על רישה אתעביד ז'. ואם זכה בשכינתא דאיהי ז' לנטרא לה בברית, בגין דאיהי ברית ממש שריא עליה ז' דאיהו יום שביעי. ואתמר ביה (תהלים קיט קסד) שבע ביום הללתיך. ואי לאו פתיב ביה (ויקרא כו כח) ויסרתי אתכם אף אני שבע.

ועקרא דכלא איהו אות ברית דבה זכי לעלמא דאתי, דאיהו עולם הבא דאין בו לא אכילה ולא שתיה ולא קנאה ולא תחרות, אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם, ונהנים מזיו השכינה. ותשפח סמ"ך ביסוד דאיהו כ"ו פליג סמ"ך ותשפח ביה כ"ו. ויסוד הוא יום השביעי ותשפח ביה כו"ו.

אמר רבי אלעזר אבא והא כו"ו אשפחנא, אבל ו' בתראה לא אשפחנא ביה באתון. אמר ליה ברי פד את חשיב מאמא עלאה אתקרי ז' וכד את חשיב מימינא דאיהי גדלה אתקרי ו'. אמר ליה האי שפיר. כף אתחשיבת בספירן ל"ב הא עשר אנון ולא יתיר. כמה דאמרי בספר יצירה, עשר ספירן בלי מה עשר ולא תשע, עשר ולא אחד עשר.

אמר ליה ברי כ' אחזי י' מעלא לתתא ומתתא לעלא וכלא א' דאיהי רזא דיו"ד וכלא חד. ובגין דא תשפח דאת יו"ד איהי כ' פתר דאת יו"ד דסליק בחדשפנא כ' וכלא חד. (דברים ד כד) פי י"י אלהיך אש אוכלה הוא. פי הוא י' ואיהו יהו"ה דסליק כ"ו ועם ארבע אתון סליק ל' לחשבון כ"י. ודא רזא יהו"ה.

ותמת שרה דא נשמתא דאתמר (בראשית ב ז) בה ויפח באפיו נשמת חיים. ומאי מיתה

ותמת שרה - זו הנשמה, שנאמר בה ויפח באפיו נשמת חיים. ומה המיתה שלה? שגרדה

מלמעלה ונכנסה לארבעה יסודות רעים, שהם אש רוח מים עפר, והם שתוף של נפש הבהמה, משום שהיא שם בלי תורה. שקדם שהנשמה יורדת לגוף בארבעה היסודות הללו, נתנה התורה פלה. ומיד כשנכנסת לגוף, מסתלקת ממנו, וסוד הדבר - אני מלאה הלכתי וריקם השיבני ה'.

אמרה הנשמה, אני מלאה הלכתי לעולם הזה, וכעת ריקם החזירני ה' לגוף הזה. ועם כל זה, אם זכה אדם להתעסק בתורה - היא חברון, שהיא התורה, שהסתלקה מהנשמה - התחברה לה. שהנשמה היא מפסא הכבוד והתורה שמו של הקדוש ברוך הוא, תורת ה' תמימה. עץ חיים היא למחזיקים בה. ואף על גב שהוא אדם בארץ רעה, כנעני שסוכב אותו יצר הרע, אם יתחזק באותה חברון, היא מתחברת לו. דבר אחר, היא חברון - זו השכינה. אף על גב שהתרחקה מן הקדוש ברוך הוא, היא חברון אליו. כמו שישראל שאומרים (ישעיהו ב) ה' אליהינו בעלוננו אדנים זולתך. ועם כל זה, לבד בך נזכיר שמך, אף על פי שהתרחק. זהו שפתוב ברח דודי (שיר השירים ח), ועם כל זה הלב שלנו והפה שלנו לא נפרד ממך, פתוב ודמה לך לצבי (שם). פעת אנו מיחדים שמך בכל יום ואומרים שמע ישראל בלב ובפה ובמחשבה.

ומשום זה היא חברון, משום ששכינה לא זזה מן הקדוש ברוך הוא, וישראל מיחדים שמו בכל יום וסובלים פמה מכות עליו, כמו שבארורה הראשונים.

פתח רבי שמעון ואמר, ויהיו חיי שרה מאה שנה - אלו מאה ברכות שנמצאו מחכמה,

דילה, דנחתת מלעלא ועאלת בארבע יסודין בישינ דאנון אש רוח מים עפר ואנון שתופא דנפשא דבעירא, בגין דאיהו תמן בלא אורייתא. דקדם דנשמתא נחתא בגופא בארבע יסודין אלין אתיהיבת אורייתא פלה. ומיד דעאלת בגופא אסתלקת מנה. ורזא דמלה (רוח א כא) אני מלאה הלכתי וריקם השיבני ה'.

אמרה נשמתא אנא מלאה אזלנא מהאי עלמא וכען ריקן החזירני ה' בהאי גופא. ועם כל דא אי זכה בר נש לאתעסקא באורייתא היא חברון דהיא אורייתא דאסתלקת מנשמתא אתחברת לה. דנשמתא איהי מפרסי יקרא ואורייתא שמא דקודשא בריך הוא (תהלים יט ח) תורת ה' תמימה. (משלי ג יח) עץ חיים היא למחזיקים בה. ואף על גב דאיהו בר נש בארעא פישא כנעני דאסחר ליה יצר רע אי מתקף בההיא חברון אתחברת ליה.

דבר אחר היא חברון דא שכנינתא, אף על גב דאתרחקת מנה דקודשא בריך הוא היא חברון לגבה. כגונא דישראל דאמרין (ישעיהו כו) ה' אליהנו בעלוננו אדנים זולתך. ועם כל דא לבד בך נזכיר שמך. אף על גב דאתרחק. הדא הוא דכתיב ברח דודי (שיר השירים ח יד). ועם כל דא לבא דידן ופומא דידן לאו אינון אתפרשו מנך פדכתיב, ודמה לך לצבי (שם). כען אנו מיחדין שמך בכל יום ואמרין שמע ישראל בלבא בפומא ובמחשבה.

ובגין דא היא חברון בגין דשכינתא לא זזה מקודשא בריך הוא, וישראל מיחדין שמה בכל יומא וסבלין פמה מכתשין עליה פמה דאוקמוה קדמאין.

פתח רבי שמעון ואמר. ויהיו חיי שרה מאה שנה. אלין מאה ברפאן דאשתכחו

מחכמה. ועשרים שנה מסטרא דכתר. ושבע שנים מסטרא דאימא עלאה. ותמת שרה בקרית ארבע דא קרית שמע. דלא מיתת האי צדקת על ידי נחש, אלא נפקת רוחא דילה בקריאת שמע בארבע אתון היא חברון, חבורא דנשמתא דילה היא שכינתא דאיהי קרית ארבע, ארבע אתון דשמא קדישא דאנון י' יהוה. ה' אלהינו. ו' יהוה. ה' אחד. ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד (ע"מ).

וירא אליו ה' ויאמר אל תרד מצרימה וכו' (בראשית כו). פתח רפי שמעון ואמר וירא אליו ה', מסטרא דאספקלריא דנהרא הכי איהו, ה' בכל ספירה וספירה פנשמתא פגופא דבר נש. ומסטרא דעמודא דאמצעיתא אתמר וירא אליו ה', אתגלי ברחמי לישראל פגונא דאתגלי לון בפרקנא דגלותא דמצרים דאתמר ביה אני ולא מלאך אני ולא שרף.

אדחכי הא סבא דסבין אזדמן לגבי ואמר, פוצינא קדישא מסטרא דנבואה כל ספירן אתפלילין תמן. אבל שם י' הוא בכל אתר ודאי. אבל נבואה דרגא ידיעה אית לה. והכי צלותא כל ספירן אתפלילין בה. אבל דרגא ידיעה אית לה והכי בכל אנון פקודא כל פקודא ופקודא כל ספירן אתפלילין בה. אבל כל חדא וחדא אית לה דרגא ידיעה. ושכינתא איהי מצוה דכלהו פקודין ובה אתפלילין פלהו. גביאים (דף קמ ע"א) ודאי נצח והוד, ובהון אתפלילין עמודא דאמצעיתא ושכינתא. עמודא דאמצעיתא מתמן אתקרי אספקלריא דנהרא מסטרא דנצח דבה איהו אור צח. ובגינה אתמר (ישעיה נח יא) והשביע בצחצחות נפשך.

שכינתא דאיהי מלכותא קדישא מסטרא

ועשרים שנה מצד הכתר, ושבע שנים מצד האם העליונה. ותמת שרה בקרית ארבע - זו קריאת שמע. שלא מתה הצדקת הזו על ידי הנחש, אלא שציצה רוחה בקריאת שמע בארבע אותיות. היא חברון, חבור של הנשמה שלה, היא השכינה, שהיא קרית ארבע, ארבע האותיות של השם הקדוש שהם י' יהוה. ה' אלהינו. ו' יהוה. ה' אחד. ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. (ע"מ).

וירא אליו ה' ויאמר אל תרד מצרימה וכו' (בראשית כו). פתח רפי שמעון ואמר, וירא אליו ה' - מצד של האספקלריה שמאירה כף הוא ה' בכל ספירה וספירה פנשמא בגוף אדם. ומצד העמוד האמצעי נאמר וירא אליו ה', התגלה ברחמים לישראל כמו שהתגלה להם בגאולה של גלות מצרים, שנאמר ביה אני ולא מלאך אני ולא שרף.

בינתיים הנה הזקן של הזקנים הזדמן אליו ואמר, המנורה הקדושה, מצד הנבואה כל הספירות נכללות שם, אבל שם ה' הוא בכל מקום ודאי. אבל הנבואה, דרגה ידועה יש לה, וכף התפלה כל הספירות נכללות בה, אבל דרגה ידועה יש לה. וכף בכל אותן מצוות, בכל מצוה ומצוה כל הספירות נכללות בה. אבל כל אחת ואחת יש לה דרגה ידועה. והשכינה היא המצוה של כל המצוות, ובה נכללים כל הנביאים ודאי, נצח והוד, ובהם נכללים העמוד האמצעי והשכינה. העמוד האמצעי, משם נקראת האספקלריה המאירה מצד שנצח שבה הוא אור צח, ובשבילו נאמר והשביע בצחצחות נפשך.

השכינה, שהיא מלכות הקדושה מצד ההוד, נקראת אספקלריה